

EEN KONING VAN TAHITI.

Het eiland Tahiti, dat tegenwoordig onder de bescherming van Frankrijk staat, is eene der eerste streken in de Zuidzee geweest, die het Evangelie hebben leeren kennen. Het was op den 5^{den} Maart 1797 dat een engelsch schip, de Duff geheeten, er de eerste boden des heils aan wal zette.

Deze vredemakers werden al dadelijk vrij goed ontvangen, en welwillend nam men dit bezoek van vreemdelingen op. Maar de ongerijmdste en vaak ook de wreedste bijgeloovigheden behoorden tot de godsdienst of liever afgoderij van het land. De opperhoofden oefenden een geheel willekeurig gezag uit; zij toch eigenden zich alles toe wat hun maar sanstond en bragten een elk om het leven die huu mishagde of zich in het allerminst tegen hen durfde verzetten. De koning van het eiland, Otoo — en sommigen ook wel Pomaré, zoo als zijn vader — geheeten, was nog heel jong, maar muutte reeds door wreedheid uit. Wel betoonde hij zich omtrent de nieuw aangekomenen niet dadelijk vijandig; maar hij begunstigde ze ook niet, en vele jaren hadden zij vrij wat van zijne grilligheid en tiranny te verduren.

Twee verhalen door de zendingen ons gegeven, zullen best een denkbeeld geven van hetgeen die man toen was. De Zuidzee-eilanders maakten veel gebruik van een drank dien zij uit een wortel die in het land groeit, stookten, en dien zij kava heetten. Deze drank was dronkenmakend, en wel zoo dat men er in eene bedwelming van geraakte. Eens dat Otoo zich in dien toestand bevond, had een Tahitier onder het voorbijgaan van het huis waar hij zijne kava stookte, het ongelnk van een doordringenden kreet te doen hooren die den vorst wakker maakte. Otoo, opvliegende van woede, gebod terstond den schuldige ter dood te brengen; maar daar hij meende dat men hem niet spoedig genoeg geoorzaamde, ging hij zelf den schuldige vervolgen. Deze nam de wijk bij de zendingen, die zich over hem ontfermden, terstond den koning te gemoet gingen en genade voor hem vroegen. In het eerst weigerde Otoo, liet zich langen tijd bidden en smeeken en gaf eindelijk, niet zeer heusch, toe, en dan nog wel op voorwaarde dat de zendingen hem eene stof ten geschenken gaven die hij bij hen gezien had en daar hij zin aan gekregen had.

De tweede trek doet ons zien tot welke ongerijmdheden het bijgeloof dezen vorst in staat stelde. Het voornaamste voorwerp der aanbidding bij de Tahitiërs was Oro, de god des oorlogs. Deze afgod had zijn tempel of marai in eene plaats Atehoeroe geheeten. Maar wijl de koning zich eens over de bewoners dezer plaats te beklagen had, wilde hij zich op hen wreken en wist daarom niets beters te bedenken dan hun den afgod te ontmene, die hunne heerlijkheid uitmaakte. Vergezeld van een bende gewapende manschappen, overviel hij den marai, greep met eigen hand den god aan dien hij begeerde te hebben, bracht hem in eene gewapende kano welke aan strand lag en plaatste den afgod op eene andere plaats die digter bij zijn gewoon verblijf was. Maar vreesende dat hij door deze daad van geweld den toorn van Oro had opgewekt, dacht het hem goed, dezen door middel van eene offerande tevreden te stellen, en dit slagtoffer was een van zijne knechten. Deze jongeling, dien de koning altijd zeer bemind scheen te hebben, werd meedoogenloos om het leven gebracht op de plek zelve waar Otoo aan wal was gestapt, toen hij van zijne overwinning was teruggekomen.

Reeds langen tijd hadden de zendingen tegen de afgoden gepredikt, toen zij vernamen dat, wij weten niet bij welke gelegenheid, tien mannen op eenmaal aan Oro waren geofferd, en naar alle waarschijnlijkheid op bevel van den koning.

Het plaatje dat gij boven dit opstel hebt gezien, stelt een tahitisch opperhoofd voor en welligt Otoo zelf in zijne staatskleeding. De koningen van Tahiti waren des te eerder geneigd om despotisch en wreed te worden, naar-

dien iedereen voor hen beefde. Zij die hen omringden, wisten niet hoe zij hun maar bulde zouden bewijzen, en gaven hun zulke hoogdravende titels, dat men er om zou moeten lagchen, als zij hun maar niet een dollen hoogmoed hadden ingeblazen. Al wat hun toebehoorde werd iets heiligs toegekend: hun huis heette de wolken des hemels; hun koninklijke kano de regenboog; de toorts die men des avonds voor hen uitdroeg, de bliksem. Tot zelfs de armzalige trom die men voor hen sloeg, uit eerbewijs of om hen te vermaken, droeg een hemelschen naam, namelijk de donder.

De zendingen hadden veel te doorworstelen en velerlei ellenden te verduren, eer zij de vrucht van hunne apostolische werkzaamheden mochten inoogsten. Maar God hield hen staande en omtrent twintig jaren na hunne aankomst op het eiland, hadden zij de vreugde het volk bijna geheel de dienst der afgoden te zien verlaten. De koning zelf werd eindelijk voor het Evangelie gewonnen, en toen in 1821 de dood hem in den ouderdom van 51 jaren trof, waren zijne laatste uitdrukkingen deze eenvoudige woorden: „Jesus alleen!“ Kort te voren had hij eene groote kerk laten bouwen, die 5- à 6000 menschen kon bevatten, en alwaar drie predikstoelen elk op 250 voet afstands van elkander in stonden. De leuning van een dezer predikstoelen was gemaakt van de ijzeren lanspunten die eertijds tot doodende werktuigen hadden gediend. Is dat niet een treffend beeld van de uitwerking welke het Evangelie wel-dor zou tweebrengen, indien zijne lessen van vrede door alle menschen met oprechtheid en eenvoudigheid werden aangenomen? De koningin Pomaré, die nog op Tahiti regeert, is de kleindochter van den koning van wien ik u daarevan gesproken heb.

T. M. L.

HET MUSCHJE.

Het was in het hartje van den winter, in dien tijd wanneer de arme zijne behoefte en ellende voelt verdubbelen. Digt bij een bosch in den Elzas, ten noorden van het dorp Chenibier, stond eene armoedige hut waar Jozef en Anna met hunne acht kinderen woonden, bij wien zij de liefde tot den arbeid en de godvruchtige gezindheden die hen kenmerkten, zochten aan te kweeken. Toch zagen de kinderen er zoo vrolijk en gelukkig niet uit als vroeger; zij waren bleek en somber. Hunne ouders hadden verscheidene dagen geen werk gehad, en met al hun ijver hadden zij niets kunnen verdienen om eten te bekomen.

Op een Zondagmorgen riep Anna al hare kinderen om zich heen, en zeide: „Ziedaar, deelt het laatste stuk brood onder u, dat ik nog heb; ik weet niet hoe aan meer te komen, of waar hulp te vinden.“ De kinderen namen het stuk brood en verdeelden het; maar bewaarden toch een stuk daarvan voor hun vader en moeder, zeggende: „Lieve vader en moeder! gij moet er ook van eten, als gij wilt dat wij minder honger zullen voelen.“

Onder het eten van het laatste stuk brood, viel er menige tranen. Een kleine jonge alleen lachte nog, want hij was te jong om van den nood iets te begrijpen, of voor de toekomst bezorgd te wezen. Maar behoorden wij allen niet de toekomst met vertrouwen aan de zorg van den hemelschen Vader over te laten?

De morgen was schoon, en de kleine Elizabet liep met haar stuk brood in de hand de deur uit. Het was zeer koud, maar zij had er plezier in naar den helder blauwen hemel te zien en de boomen die met een helder wit kleed van sneeuw bedekt waren te bekijken. Op eens bleef zij stilstaan, zij hoorde een klagen getijp, en rondom ziende ontdekte zij een kleinen vogel; hij scheen half dood van honger en kon zijne vlerken niet meer bewegen. Hij spartelde in de sneeuw, wilde er uit, maar raakte er hoe langer hoe dieper in. „Arm diertje!“ riep zij uit: „gij zijt koud en hebt honger ook!“ En het beestje oprapende, drakte zij het zachtens tegen hare wang om het zoo mogelijk te verwarmen. Zij gaf hem de laatste kruimeltjes van haar brood, en droeg hem met voorzigtigheid binnenshuis. „Kijk, moederlief!“ zeide zij, „zie, dat arme vogeltje zou daar van honger en koude zijn omgekomen; ik heb 't spartelende in de sneeuw gevonden.“

Toen ging er een heldere straal van hoop als een lichtstraal in het harte van de moeder op, en met vertrouwen riep zij uit: „Geen muschje valt ter aarde zonder den wil van onzen hemelschen Vader! Ik geloof het woord van onzen Zaligmaker: Al de haren uws hoofds zijn geteld. Mag ik wel zoo droevig en bezorgd zijn, als Hij toch voor de vogelkens zorgt? Kinderen! komt laat ons bidden.“

Anna knielde neder en al de kinderen volgden haar in het gebed waarin zij den hemelschen Vader had hun elken dag het dagelijkse brood te geven. Opgegaan zijnde, zeide zij: „komt laat ons moed houden. Onze hemelsche Vader weet wat wij behoeven, alvorens wij Hem vragen.“ Nauwelijks had zij deze woorden gesproken of haar man kwam te huis, onmiddellijk gevolgd door een heer van het

dorp, die zeer rijk was aan aardsche goederen en ook rijk in liefde.

„God helpe u!“ zeide hij: „menschelijkheid is onvolgende. Maar, Jozef! waarom hebt gij mij niets gezegd van de ellende, waarin ik u bevind? Ik ben maar alleen en leef in overvloed van goederen die God mij heeft toevertrouwd. Ik kwam uit de kerk en dacht na over de dingen die ik zoo even gehoord had aangaande de liefde en de hulp die wij elkander verschuldigd zijn, toen ik, uwe hut voorbijkomende, uw dochtertje gezien heb, ter nauwernood gedekt en bleek van den honger, bezig met een vogeltje te verzorgen waaraan zij hare laatste broodkruimels gaf. Ik heb dit als een wenk aangenomen van wat mij te doen stond. Ik heb mij gebaast naar mijn huis, maar nog meer om weer hier te komen. Ik heb (zich tot het meisje wendende) uw vader aan de deur ontmoet, en ik heb opgemerkt hoe bedrukt hij was. Kom nu hier, mijn kleine, en ik wil u belooenen voor wat gij het vogeltje heb gedaan.“ Vervolgens haalde hij onder zijn mantel een mand vol brood, kaas en andere etwaren vandaan, en die van Elizabet overhandigende, zeide hij: „Deel dat nu uit.“ Hoe schitterden de oogen des kinds van vreugde. Wat waren de broers en zusters gelukkig met dat eten! „Ziet, kinderen!“ riep Anna uit, „hoe God ons gebed verhoord heeft.“

„Hoor, Jozef!“ zoo sprak de vriendelijke heer verder, „van nu af zult gij op mijn land werken; en denk er om, dat als gij gebrek hebt, ik genoeg heb om u te hulp te komen.“ Dit gezegd hebbende liep hij haastig de deur uit, en hoorde achter zich de vreugdekreten van het geredde gezin. — Van dien tijd af hebben de hutbewoners nooit weer in ellende gezeten.

De lieve Elizabet verzorgde haar vogeltje tot in de lente, toen gaf zij het de vrijheid weer, dat diertje dat haar als een bode van God was geweest om haar te leeren dat in onze grootste droefnissen de hulpe des Heeren altijd nabij is. „Vlieg nu maar heen waar gij wilt!“ zeide Anna; „gij waart ons een gelukspellend voorteken, en dat heeft ons niet teleurgesteld.“ O kinderen! vergeet het nooit; onze Zaligmaker is de waarheid zelf; zóó worden al zijne beloften vervuld.

T. M. L.

CHINEESCHE SPREEKWOORDEN.

De Chinezen zijn groote liefhebbers van gezegden en spreekwoorden. Zij schrijven ze op de muren van hunne tempels en van bijna alle openbare of bijzondere gebouwen. Men vindt ze tot in de ellendigste huizen der armste dorpen, en men moet toestemmen, zegt een reiziger dat die spreken dikwijls geestig zijn. Zie hier eenige uit duizenden die niet minder treffend zijn, gekozen.

„Eén dag is drie waard voor den man die alles met orde doet.“

„De goede geesten hebben voornemens, de andere hebben slechts wenschen.“

„De grootste leugenaar is hij die veel van zichzelf spreekt.“

„De wereld kan men ontberen, maar een vriend moet men hebben.“

„Mijne boeken spreken tot mijn verstand; mijn vriend spreekt tot mijn hart; de hemel spreekt tot mijne ziel; al het overige spreekt tot mijne ooren.“

„Slaat acht op de lieden waarmede gij omgaat: alles wat vermijloen aanraakt, wordt rood.“

Alle A B C (dat is: alle begin) is moeilijk, maar het chineesche het moeilijkste.

De chineesche jongens hebben zes jaren noodig om hunne taal te kunnen lezen; de uitvoering der gedachte om het chineesche met latijnsche letters te drukken en te schrijven, zou het in even zoo vele maanden mogelijk maken, en dan zouden ook de meisjes leeren lezen, die men nu zonder school gaan laat opgroeijen. Een zelfde woord van slechts drie letters b. v. „men“ kan in het Chineesche wel veertig of erlei beteekenissen hebben, die men slechts door den verschillenden klank, namelijk door den veertig of erlei klank onderscheiden kan. Deze fijne toonen juist te treffen is zelfs voor Chinezen zóó moeilijk, dat velen zich vaak alleen door teekenspraak onder elkander kunnen doen verstaan, wijl zij door de toonspraak elkander bij zekere uitdrukkingen niet kunnen begrijpen.